

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

ΕΤΗΣΙΑ.
ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ ἑσωτερικὸν δρ. 12
Διὰ τὸ ἔξωτικὸν » 15

Συντάσσεται ὑπὸ Παναζῆ καὶ ἐκδίδεται καθ' ἡμέραν καὶ διὰ τῶν ἰδιοκινήσεων ταῦτα δασολογία καὶ τὴν ἀφορμὰ. Τὴν καταχωρίσει ἀγγλῶν λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΙΝΟΝΤΑΙ

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλους καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Τεχνουργείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐν δὲ τῇ ἑλληδοπῇ παρὰ τοῖς Κ. Κ. Ἑλλητικῶν Προξένους καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ ἐκδότητος.

Ἐκδίδεται τετράρις τοῦ μηνός.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἐὰν ἦς φιλομαθής, ἔση καὶ πολυμαθής (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ).

Ἀθήναι, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1855

ὑποδήματα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ἐντὸς τῆς οἰκίας οἱ Ἕλληνες ἐβάδιζον αἰ ἀνυπόδητοι, καὶ ἐκτὸς δὲ ταύτης ἢ τῶν περικαλυμμάτων τοῦ ποδός χρήσις οὐκ ἦν κοινή. Ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν ἤδη χρόνων εὐρίσκομεν, ὅτι οἱ ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας οὐχὶ πρὸς ὀδοπορίαν, ἀλλὰ πρὸς ἀπλοῦν περίπατον ἐφόρουσαν πέδιλα (ἴδ. Ἰλ. Β. 44, Ὀδυσ. Β. 4, Ρ. 2) ἢ αὐτὴ συνήθεια ἐπεκράτει καὶ ἐν ὑστέροις χρόνοις ὑποδήματα μετεχειρίζοντο μόνον χάριν προφυλάξεως τοῦ ποδός ἀπὸ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν ὁδῶν· οἴκοι δὲ οὐδέποτε ἐπεδιλοφόρουσαν παραγενόμενοι εἰς ξένην οἰκίαν ἀπέθετον τὰ ὑποδήματα πρὶν ἢ κατακλιθῶσιν ἐπὶ δεῖπνον. Οἱ θηλυπρεπεῖς ἴσως ἐκάλυπτον καὶ οἴκοι τοὺς ἑαυτῶν πόδας ἐν χειμῶνος ὥρᾳ, ἀλλὰ τοῦτο οὐ πάντες ἐποίουν. Πολλοὶ μάλιστα ἐξήρχοντο γυμνόποδες τῆς οἰκίας θέρους τε καὶ χειμῶνος (Πλατ. πολιτ. Β. 372, Λουκ. Πλ. 1). Ἐν Σπάρτῃ ἦν παρὰ τῶν νόμων ἐπιβεβλημένη τοῖς νεωτέροις ἢ ἀνυπόδησία. « Ἀντί γε μὴν τοῦ ἀπαλύνειν τοὺς πόδας ὑποδήμασιν, ἔταξεν ἀνυπόδησία κρατύνειν, νομίζων, εἰ τοῦτο ἀσκήσειαν, πολὺ μὲν ῥῆον ἀνὸ ὀρθιάδε βαινέιν, ἀσφαλέστερον δὲ πρᾶνῃ καταβαίνειν » (Ξενοφ. Λακ. Πολ. 2. 3. ἴδ. καὶ Πλάτ. Νόμ. Α. 633)· πολλάκις καὶ γέροντες τὸ αὐτὸ ἐποίουν. « Ἀγησίλαος ὁ Λακεδαιμόνιος γέρων ἤδη ὢν ἀνυπόδητος πολλάκις καὶ ἀχίτων προΐει . . . καὶ ταῦτα ἐώθινος ἐν ὥρᾳ χειμερίῳ. » (Αἰλ. Π. ἱστ. Ζ. 13). Καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις ἦν συνήθης τοῖς ἀπλοϊκώτερον διαιωμένοις ἢ ἀνυπόδησία, πλὴν ἐν εἰδικαῖς τισι περιστάσεσιν ἐν αἷς ἐπεδιλοφόρουσαν εὐκοσμίας χάριν (Πλάτ. Συμπ. 220, Ξενοφ. Ἀπομν. Α. 6. 2). Μ. ναιδὶκὸν μὲν τούτου παράδειγμα ἦν ὁ Σωκράτης· ἀλλὰ καὶ πλούσιοι τινες καὶ ἰσχυροὶ ὁμοίως ἐβάδιζον, ὡς π. χ. ὁ ῥήτωρ Λυκούργος « ὑπεδέδετο ταῖς ἀναγκαίαις ἡμέραις » (Πλουτ. ἐν β. δέκα ῥητόρ. Δ. 379) καὶ ὁ Φωκίων (Πλουτ. Φωκ. 4). Ἡ ἀνυπόδησία ἦν ἐκ τῶν γνωρισμάτων τῶν αὐστηρῶν φιλοσοφικῶν αἰρέσεων, ταύτης δὲ χρήσιον καθ' ὑπόκρισιν ἐποιούνητο καὶ οἱ ἐν τοῖς ὑστέροις χρόνοις « ἐκ πώγωνος σοφοί » (Λουκ. Ἰκαρομ. 31) Ἐξαιρέσει τῶν ἀνωτέρω, ἦν συνήθης καθόλου τὸ φέρειν σανδάλια ἢ τοιοῦτόν τι ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν. Οἱ δεσπότηαι ἔδιδον τοιαῦτα τοῖς ἑαυτῶν δούλοις, τούλαχιστον ἐν ὥρᾳ χειμερίῳ (ἴδ. Ἀριστοφ. Σφήκ. 448).

Καὶ τοὶ ἀπειραριθμοὺ οὔσης τῆς ποικιλίας τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν περικαλυμμάτων τοῦ ποδός, δύνανται ὅμως ταῦτα εἰς δύο κυρίως νὰ διακριθῶσι τάξεις—σανδάλια καὶ ὑποδήματα. Ὑπάρχουσι δὲ τσακῦτα ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτερον εἶδος μεταβατικὰ σχήματα, ὡστε δύναται τις νὰ συναρμολογήσῃ τελείαν βαθμολογικὴν κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ σανδαλίου μέχρι τῆς πολυπλόκου ἐνδρομίδος. Σανδάλια δεόμενα ὑπὸ τὸν πόδα εἰσὶ τὰ γήσια ὑποδήματα· ἢ δὲ πολλάκις ἐπαναλαμβανομένη βεβαίωσις τοῦ Σαῦμασίου (ad Tertall. de Pallio. Ρ. 388) ὅτι ὑπόδημα δηλοῖ τὸ καὶ συνήθως οὕτω νῦν λεγόμενον καὶ σανδάλιον τὸ καὶ νῦν οὕτω κλούμενον, ὅπως ἐσφαλμένη ἐστίν. Τὸ περὶ τούτου χωρίον τοῦ Πολυδεύκου (Ζ. 84) ἔχον ἐν ταῖς παλαιαῖς ἐκδόσεσιν οὕτω « λέγοις δ' ἂν καὶ ὑποδήματα κοῖλα, βαθέα εἰς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα. Τὰ δὲ οὐκ εἶδα εἰ μόνον ἀποχρῶν ἐστὶν εἰπεῖν ὑποδήματα » διορθοῦται ὑπὸ τοῦ Κῆην ἐκ τῶν χειρογράφων οὕτω « τὰ δὲ οὐ (μὴ) κοῖλα αὐτὸ μόνον ἀποχρῶν ἐστὶν εἰπεῖν ὑποδήματα. »

Τὸ σανδάλιον, ἢ σάνδαλον, ἐστὶν ἡ πρώτη μετάβασις ἀπὸ

τοῦ καλύπτοντος τὸ ἄνω τοῦ ποδός μέρος ὑποδήματος, διότι εἶχεν ἱμάντα κατὰ τοὺς δακτύλους ἀνερχόμενον εἰς τεμάχιον μικρὸν δέρματος, ζυγὸν ὀνομαζόμενον. (Ἀριστοφάνης Λυσιστρ. 416.

Ὁ σκυτοτόμος τῆς μου γυναικὸς τοῦ ποδός τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγόν, ἄθ' ἀπαλὸν ὄν' τοῦτ' οὖν σὺ τῆς μεσημερίας ἐλθὼν χάλασον, ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχη.

Σχολ. ὦδε — « μέρος τοῦ σανδαλίου . . . ζυγὸς γὰρ καλεῖται ὁ περιεκείμενος τοῖς γυναικείοις σανδαλίοις ἱμᾶς κατὰ τοὺς δακτύλους πρὸς τὸ συνέχειν ἐξαγόμενον τὸν πόδα. » ἴδε ἔτι Ἡσύχιον ἐν λ. καὶ Πολυδεύκην Ζ. 81. Ἄνευ τοῦ ζυγοῦ τούτου δὲν ἐλέγετο σανδάλιον τὸ ὑπόδημα, ὅθεν ὁ Boettiger ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε τὸ ἐξῆς χωρίον τοῦ Στράβωνος (ΣΤ 1. 8). « Τινὰς δὲ καὶ σανδάλια ὑποδοῦμενας ἄζυγα, τὸ μὲν ὑψηλόν, τὸ δὲ ταπεινόν. » τὴν λέξιν ἄζυγα, προδήλως παράταιρα ἐνταῦθα σημαίνουσαν, ἐρμηνεύει « μὴ ἔχον ἱμάντας ἐπὶ τοῦ ποδός. » πρᾶσιδελόν ἐστὶ ἔτι, ὅτι τὸ ζυγὸν τούτου οὐκ ἦν ἀπλοῦς ἱμᾶς κατὰ τοὺς δακτύλους, διότι ἀναγινώσκουμεν ὅτι ὑπῆρχον σανδάλια πεποικιλμένα καὶ χρυσῶ μάλιστα κεκοσμημένα· ἴδε Κηφισόδωρον παρὰ Πολυδεύκει, Ζ. 87.

σανδάλια τε τῶν λεπτοσχιδίων ἐφ' οἷς τὰ χρυσᾶ ταυτ' ἐπεστιν ἄνθημα

ἴδε ἔτι Κλημ. Ἀλεξ. παιδ. Β. 11. « Αἰσχρὰ γοῦν ἀληθῶς τὰ σανδάλια ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς ἐστὶ τὰ χρυσᾶ ἀναθέματα » (ἀνάγν. ἄνθημα) κατὰ τοῦτο τὰ σανδάλια ἦσαν ὡς αἱ νῦν παντόφλαι, συδεόμενα ὅμως καὶ δι' ἱμάντων· οὕτως ὁ Πολυδεύκης (Ζ. 92) λέγει περὶ τῶν Τυρρηνικῶν σανδαλίων, « οἱ δὲ ἱμάντες ἐπιχρυσοί, σανδάλιον γὰρ ἦν. » Τὰ σανδάλια ἐφόρουσαν καθόλου αἱ γυναῖκες. Ὁ Ἡσύχιος λέγει « σανδάλια, σάνδαλα, γυναικεῖα ὑποδήματα, ἢ καὶ βλαύτια » ὅθεν σανδάλια φανερόν ὅτι δὲν ἦσαν μόνον τὰ καὶ παρ' ἡμῶν οὕτω δὴ λεγόμενα, διότι καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἐφέροντο.

Ἄπλᾳ πέδιλα ἐκ δέρματος βοείου μνημονεύονται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου (Ὀδυσ. Ε. 24) καὶ τοῦ Ἡσιόδου (ἐργ. 542). Μεταγενεστέρως ἔφερον ἴσως τοιαῦτα οἴκοι αἱ γυναῖκες καὶ οἱ πένητες, ὅτε δὲ ἐξήρχοντο τῆς οἰκίας ὑπεδύοντο δυνατωτέρου εἶδος καὶ δύο ἔχοντα πέδματα (ἴδε Winkel. v. p. 41). Οὐ μόνον δὲ δέρμα ἀλλὰ καὶ φελλὸν μετεχειρίζοντο ἵνα καταστήσῃσι τὸ πέδμα παχύτερον, τίθεντες αὐτὸν ἐν μέσῳ, δέοντες αὐτὰ διαφοροτρόπως. Κοινότερον διήκεν ὁ ἱμᾶς μεταξὺ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ δευτέρου δακτύλου καὶ συνήπτετο ἄνωθεν διὰ πόρπης ἐχούσης σχῆμα καρδίας ἢ φύλλου. Ἀντὶ ἱμάντων οἱ πενέστεροι μετεχειρίζοντο σπάρτια. « Τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐνημμένου σαπροῖς » (Ἀθῆν. Ε. 220). Οἱ ἱμάντες ἐνίοτε ἦσαν τόσον μακροὶ καὶ πολυπλοκοί, ὡστε ἐκάλυπτον οὐ μόνον τὸν πόδα ἀλλὰ καὶ τῆς κνήμης τὸ μέχρι τοῦ γαστροκνημίου μέρος· ταῦτα, λεγόμενα πιθανῶς ραΐδια, ὁμοιάζον πέδιλα ἢ ὑποδήματα ἔχοντα τρύπας, ὅθεν ἀπετέλουν μετάβασιν εἰς τὰ κυρίως ὑποδήματα, ἢ τοὶ λεγόμενα κοῖλα ὑποδήματα· κατεσκευάζοντο δὲ ταῦτα ἐπὶ καλοπόδων, ὧν εἶχον οἱ σκυτοτόμοι διαφόρου μεγέθους καὶ εἶδους, ὅπως ἀρμόζωσι εἰς τὸν πόδα ἐκάστου. Ἐφέροντο δὲ καὶ παρὰ γυναικῶν καὶ παρὰ ἀνδρῶν, καὶ ὁμοιάζον τοῖς παρ' ἡμῶν ὑψηλοῖς ὑποδήμασι. (ἀκολουθεῖ).

Βεδουίνοι.

(δ' ἐστὶ μεθερμηνεύμενον κάτοικοι τῆς ἐρήμου) ... (δ' ἐστὶ μεθερμηνεύμενον κάτοικοι τῆς ἐρήμου) ...

Ἄλλ' ὁμοίως, καίτοι τόσον βροχάρως προσφερόμενοι, θεωροῦσιν ἱερῶτατα τὰ δίκαια τῆς ξενίας. Ὅσοι τύχῃσι ξενίας παρ' αὐτοῖς διατελοῦσιν ἐν πλείστη ἀσφαλείᾳ καὶ ἀν' ἐχθροὶ ἀσπονδοὶ αὐτῶν τυγχάνουσι. Ὁ Βεδουίνος θεωρεῖ ἐχθρὸν αὐτοῦ πάντα μὴ ὄντα ἤτοι ἀδελφόν, ἢ συγγενῆ ἢ σύμμαχον αὐτοῦ. Λίαν προσεκτικοὶ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν αὐτῶν οὐδέποτε προσβάλλουσιν ἐμπορικὰς συνδέξεις ἢ ἐχθροῦς, ἐὰν μὴ ὡς βέλαιοι περὶ τῆς ἰδίας ὑπεροχῆς· ἀν' οἱ πολέμοι ὡς πλείους αὐτῶν ἢ ἀνθίστανται γενναίως, ὑποχωροῦσι φεύγοντες μετὰ μεγίστης ὀσσης ταχύτητος. Τρώως ὄντες τοῖς πλησιοχώροις λαοῖς οἱ ἀρχαγεῖς Βεδουίνοι διατελοῦσιν ἀεὶ ἄγρονοι· εἰσὶ δὲ πτωχοὶ, ἀμαθεῖς, ἄγριοι καὶ τραχεῖς, σεμνυνομένοι ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ αὐτῶν. Ἦ πρὸς τροφήν ἐγκράτεια αὐτῶν ἐστὶ τόσον αὐστηρά, ὥστε καταντᾶ σχεδὸν εἰς ἀσιτίαν.

Νεκροφανία τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσβεβλημένων.

Οἱ ἐν ὑπαίθρῳ ἄνευ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, ἢ μὲ μεταλλικὰ καλύμματα σκεπασμένοι καὶ ἐργαζόμενοι, πρὸς τούτους οἱ μεταχειριζόμενοι οἰνοπνευματώδη ποτὰ καὶ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν κλινόντες καὶ οἱ ἐξοπλιζόμενοι εἰς τὴν ἄμεσον προσβολὴν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, κατακλιμάσσονται ἀπὸ σφοδροῦς πόνους τῆς κεφαλῆς, ἔχουσι τὸ δέρμα τῶν ἱερῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθρωμένους, κατέχονται ἀπὸ λιθαργίαν, συνοδευμένην μὲ μανίαν καὶ παραλοῖαν· πρὸς τούτους ἐπιτεταί ἀμέσως δυνατὸς πυρετὸς, ἰσχυρὰ δίψα, κνήρησι καὶ χαλαρότης.

Τὸ καλλίτερον μέσον πρὸς καταπράυνσιν τῶν ῥηθέντων συμπτωμάτων ἐστὶ τὸ ψύχος· διὰ τοῦτο ὠφελεῖ τὰ μέγιστα ἢ ἐπιχύσις ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἐπιθέσις ὑφάσματος λινοῦ βεβρεγμένου μὲ ὕδωρ καὶ ὄξος, κλύσματα ἐξ ἀφελήμικτος χαμαιμήλων μὲ εὐλίγον κοινὸν ἄλας καὶ ἔλαιον, τρίψις τῶν πελμάτων τῶν ποδῶν μὲ σάβωρον, ἐπιθέσις συναπισμοῦ καὶ φλεδοτομίας.

Προφυλακτικὰ. Ἐὰν ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐκτεθῶμεν εἰς τὴν ἐπιρροὴν μεγάλης θερμῆς τοῦ ἡλίου, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ καταβρέγωμεν πολλὰκις τὴν κεφαλὴν μὲ ψυχρὸν ὕδωρ, νὰ σκεπάζωμεθα μὲ καλύμματα ἑλαφρὰ καὶ ἀνοικτοῦ χρώματος, νὰ μεταχειριζώμεθα ποτὰ ψυχρὰ καὶ δροσιστικὰ, καθὼς ψυχρὸν ὕδωρ μὲ ὄξος, λεμονιάδας καὶ μετρίαν κίνησιν τοῦ σώματος.

Περὶ τῆς νεκροφανίας τῶν ὑπὸ τοῦ ψύχους προσβεβλημένων.

Μέχρι ψύχους ἐνεργῶν συνεχῶς ἐπὶ ἀνθρώπῳ μὴ καλῶς ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ προφυλαγμένων δύναται νὰ τοὺς φέρῃ εἰς κατὰστασιν νεκροφανίας, εἰς τὴν ὁποίαν συντελοῦν καὶ αἱ ἐφεξῆς περιπτώσεις.

- α) Σφοδρὸς ἄνεμος προσβάλλων αὐτοὺς ἀρκετὸν χρόνον.
β) Αἰφνίδιος μεταβολὴ ἀπὸ ψύχους εἰς θερμὴν.
γ) Ὑπέρμετρος χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.
δ) Ἐλλειψίς τῆς κινήσεως τοῦ σώματος.

Συμπτώματα. Ἄπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ψύχους ἰσχυρῶς προσβεβλημένα μέρη κατέχονται ἀπὸ δυνατὸν καύσωνα, ὁ δὲ οὗτος ἐκτεθεὶς αἰσθάνεται αἰμοδιασμοῦ· εἰς τὰ διάφορα μέρη, τριγμὸν τῶν ὀδόντων, στενοχωρίαν τοῦ στήθους, ἔλλειψιν τῆς αἰσθήσεως, ζάλην τῆς κεφαλῆς, λειποθυμίαν καὶ ὑπέρμετρον κλίσιν πρὸς ὕπνον.

Ἡ κυριώτερα αἰτία τοῦ θανάτου διὰ τοῦ ψύχους προέρχεται ἀπὸ τὸν ὄργασμὸν τοῦ αἵματος πρὸς τὰ ἔσω ὄργανα, ἰδίως πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς τοὺς πνεύμονας.

Ἐὰν πρόκειται νὰ βοηθηθῶμεν τοιοῦτον νεκροφανῆ, πρέπει πρὸ πάντων νὰ προσέξωμεν εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ εἰς ἄλλο τὸ μέρος, διὰ νὰ μὴ θραυσθῇ κανὲν τῶν τοῦ σώματος μελῶν, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ψύχους γίνονται τὰ μέλη πολὺ κληρὰ καὶ εὐθραυστα, πρέπει ἐπειτα νὰ τεθῇ εἰς ψυχρὸν δωμάτιον, νὰ ἐκδυθῇ μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ σκεπασθῇ μετὰ χιτῶνος ἢ μετὰ πανίον βρεγμένου εἰς ψυχρότατον ὕδωρ, ἢ νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ σώματος ψυχρὸν λουτρόν, μὲ τρόπον ὥστε νὰ μεινωσιν ἐκτὸς τοῦ λουτροῦ μόνον ἢ εἰς καὶ τὸ στόμα· ἐὰν τὸ σῶμα ἀρχίσῃ νὰ ξεπαχύνῃ περιβάλλεται μετὰ χιτῶνος καὶ ἀκολουθῶς ἐκβάλλεται ἐκ τοῦ λουτροῦ καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἐντρίβεται μὲ ὕδωρ συγχεραμένον μὲ οἰνόπνευμα ἢ οἶνον· ἀφοῦ τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀρχίσουσιν νὰ ἀποβάλλωσιν τὴν σκληρότητα τῶν, τίθεται εἰς κρῆββάτιον ψυχρὸν, καὶ τὸ δωμάτιον ὀλίγον κατ' ὀλίγον θερμαίνεται, ἐπειδὴ δι' αἰφνίδιου μεταβολῆς τῆς θερμοκρασίας δύναται νὰ προκαλεσθῇ θάνατος. Πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀναπνοῆς ἐμφυσᾶται μετὰ προσοχῆς ἀήρ εἰς τὸ στόμα, ἀκολουθῶς ὑποτίθενται ὑπὸ τὴν ῥίνα δυνατὰ ἐρεθιστικὰ ὀσφραντήρια, καθὼς τὸ ἀμμωνιακὸν ρευστὸν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐπιτρίβηται καὶ ἐπὶ τῆς γλώσσης διὰ τινος πτεροῦ ἐπὶ τῆς χώρας τῆς καρδίας. Ἀφοῦ ἡ ζωὴ ἐπανέλθῃ, προσαρμόζονται κλύσματα ἐξ ὑποθερμίου ὕδατος καὶ ὄξους, δίδονται δὲ καὶ ὄξυνωπά ποτὰ, καθὼς καὶ διάφορα θερμὰ ποτὰ, προξενουμένη διαφόρησιν.

(ἀκολουθεῖ).
Ξ. Λ α ν δ ε ρ ε ρ.

Περὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ποδός.

Ἐκ τοῦ μήκους τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδός, ὅπερ ἐστὶ ἴσον μὲ 0, 3086. . . . Γαλ. μ. δύναμει νὰ προσδιορίσωμεν τὸ μήκος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ποδός· εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς ποὺς εἶναι πρὸς τὸν Ῥωμαϊκὸν ὡς τὸ 25 πρὸς τὸ 24· ἀναλογούντες μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τούτους τὸ μήκος τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδός ἔχομεν ἐξαγόμενον διὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν πόδα 0, 2962, τοῦτο λοιπὸν τὸ μήκος εἶναι ὁ Ῥωμαϊκὸς ποὺς· ἐν τούτοις ἐὰν παραβάλωμεν τὸ μήκος τοῦτο μὲ τὰ μήκη τ' ἀναφερόμενα ὑπ' ἄλλων συγγραφέων νεωτέρων διὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν πόδα, εὐρίσκουμεν ἐλαχίστην διαφορὰν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. Οὕτως ὁ μὲν Βαρθελεμῆς, ὑπολογισάμενος τὸν ἐν Βατικάνοις διατηρούμενον ἀρχαῖον Ῥωμαϊκὸν πόδα, εὗρεν ἴσον 0, 2947. . . . Γαλ. μέτρον (Guibourt, Notice sur les poids anciens et modernes). Ὁ δὲ Γοσσελίνος δι' ἄλλων εἰρημένων ὀρίζει ἴσον 0, 2955 (La Treille, Systeme metrique des anciens). Ὁ Ρολλίνος παραδεχόμενος τὰς ἀποστάσεις δύο πόλεων, ἃς ὁ Στράβων ἀναφέρει, καὶ τὰς ὁποίας ἐκαταμέτρησεν ὁ Κασσίνης, ὀρίζει τὸν Ἑλληνιστὸν πόδα ἴσον 0, 30237 Γαλλ. μέτρον· ὅπερ ἀναλογεῖ διὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν πόδα 0, 2903. . . . (Rollin, de la géographie) ἄλλοι δὲ λογίζονται τὸν Ῥωμαϊκὸν πόδα ἴσον 0, 2998. . . . Γαλ. μ.

Ἐξ ὧν τούτων ἐπιτεταί ὅτι ὁ Ῥωμαϊκὸς ποὺς, ὁ κατὰ τὸν ἐμὸν ὑπολογισμὸν ὡς ἴσος μὲ 0, 2962, εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν ἐν Βατικάνοις κατὰ 0, 0015. . . . Κατὰ δὲ τὸν τοῦ Γοσσελίνου 0, 0007. . . . Κατὰ τὸν τοῦ Ρολλίνου 0, 0059. . . . καὶ κατὰ τὸν ὑπ' ἄλλων ἀναφερόμενον εἶναι μικρότερος 0, 0036. . . . Ὅθεν ὁ Ῥωμαϊκὸς ποὺς ὑπὸ τὸ μήκος 0, 2962. . . .

δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς κατέχων τὸν μέσον ὅρον ὡς πρὸς τὸ μήκος τῶν ὑπ' ἄλλων ὀρισμένων Ῥωμαϊκῶν ποδῶν.

Τὸ μήκος τοῦτο τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ποδός νομιζῶ ὅτι εἶναι τὸ κατὰ προτίμησιν παραδεκτόν. Τὸ μὲν διότι εἶναι ἐξαγόμενον ἐκ μαθηματικῶν πράξεων καὶ βάσεων σταθερῶν, τὸ δὲ διότι κατ' ἄλλα μήκη τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ποδός παρὰ διαφορῶν ἀναφερόμενα, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθησαν, ἀνίστα εἰσὶν πρὸς ἄλληλα· ἴσως θεωρηθῇ τὸ μᾶλλον τούτων προτιμότερον, ὅτι ὑπάρχει τὸ ἐν Βατικάνοις μήκος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ποδός. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ διαβεβαιώσῃ ὅτι ὁ διατηρούμενος οὗτος ποὺς εἶναι ἀκριβῶς μαθηματικὸς; Ἐπειδὴ πολλὰκις συμβαίνει οἱ κατασκευασταὶ τῶν μέτρων νὰ παραβλέπωσι μικροτάτας διαφορὰς μήκους· καὶ τοιαύτη μικροτάτη διαφορὰ ἐκ 15 δεκακισχιλιοστημερίων παρατηρούμεν ὅτι ὑπάρχει μετ' ἐξὸς τοῦ ἐν Βατικάνοις καὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τῶν ἀστρονομικῶν καὶ Γαιοδοικῶν ὑπολογισμῶν. Ὅθεν παραδεχόμενοι τὸ ἐξαγόμενον ἐκ τῶν μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν μήκος τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδός, ὡς ἐξηγήθημεν εἰς προηγήθη ἀρθρον τοῦ προλαβόντος φύλλου ἔχομεν ὅτι:

Ἐ μὲν Ἑλληνικὸς ποὺς ἴσος μὲ 0, 3086. . . . Γαλ. μέτρ.
Ἐ δὲ Ῥωμαϊκὸς ποὺς ἴσος ἐστὶ μὲ 0, 2962. . . . Γαλ. μέτρ.
Ἐ προσδιορισμὸς τῶν μονάδων τούτων τοῦ ἀρχαίου μετρικοῦ συστήματος εἶναι πρὸ πάντων χρήσιμος καὶ εἰς τὰ δικαστήριά μας· διότι συχνάκις συμβαίνει σπουδαῖα ζητήματα ν' ἀναφαίνονται, ἐνδιαφέροντα μεγάλα συμφέροντα δικαιοσύμην πρὶ προσδιορισμῷ τοῦ μεγέθους τῶν μέτρων, ἅπερ ὁ Ἀρμενόπουλος ἀναφέρει, καὶ ἰδίως τοῦ ποδός, τοῦ ὁποῖου ἡ μὴ ἀκριβὴς γνώσις ἐπέφερον ἀπείρους περιπλοκάς ζητημάτων εἰς πολλὰς δίκας.

Ἀλλὰ πρὶν εἰπωμεν περὶ προσδιορισμῷ τοῦ μεγέθους τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρμενόπουλου ἀναφερομένων μέτρων, ζήτημα ἀναφαίνεται οὐσιώδες.

Ὁ Ἀρμενόπουλος τὴν συγγραφὴν ἀρυσθεὶς ἐκ τῶν διαφορῶν νόμων τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἐπιγράφων τὸ κεφάλαιον τὸ περὶ μέτρων οὕτως· « ἑπαρχιακὰ συλλεθέντα παρὰ Ἰουλιανοῦ Ἀσκαλωνίτου τοῦ ἀρχιτέκτονος ἀπὸ τῶν νόμων, ἤτοι τὰ ἔθιμα τῆς Παλαιστίνης. Α'. Περὶ μέτρων ». Ποῖα μέτρα ἀναφέρει τὰ Ἑλληνικὰ, ἢ τὰ Ῥωμαϊκὰ, ἢ τὰ τῆς Παλαιστίνης; καὶ ποῖα εἶναι τὰ τῆς Παλαιστίνης μέτρα; Πολλοὶ δοξάζουσιν ὅτι τὰ Ῥωμαϊκὰ.

Ἐὰν ὁμοίως καλῶς ἐρευνηθῶμεν τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ περὶ μέτρων κεφαλαίου τῆς συγγραφῆς ταύτης τοῦ Ἀρμενόπουλου, τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν διαφορῶν μέτρων, ἅπερ ἀναφέρει, τὴν ὀνοματολογίαν καὶ ἄλλα εἰδόμενα, θελωμεν πεισθῆ ὅτι τὰ μέτρα τῶν Ἀρμενόπουλου εἶναι τὰ Ἑλληνικὰ.

Αὐν. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ περὶ μέτρων τῆς συγγραφῆς τοῦ Ἀρμενόπουλου κατὰ ὄχιον γίνεται, ὅτι τ' ἀναφερόμενα μέτρα δὲν εἶναι Ῥωμαϊκὰ, ἀλλὰ τῆς Παλαιστίνης. Ποῖον δὲ μετρικὸν σύστημα εἶχεν ἡ Παλαιστίνη; κατὰ ὄχιον γίνεται ἐκ πολλῶν εἰρημένων ὅτι εἶναι Ἑλληνικόν· διότι ἅπαντα ἡ Συρία πολιτευθεῖσα ὑπὸ τῶν διαδόχων τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου παρεδόθη καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν κατὰ τε τὰ ἔθιμα καὶ τὴν γλῶσσαν, ἐπομένως καὶ τὸ μετρικὸν σύστημα τῶν Ἑλλήνων. Τοῦτο βεβαιούται ἐὰν τις ἐξετάσῃ τὸ Ἑβραϊκὸν μετρικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ὡς δύναται ἕκαστος νὰ παρατηρήσῃ διαφέρει ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ κατὰ τὰ ὀνόματα· οὕτω π. γ. Ἑβραϊστὶ Θεπάχ κληθεῖται ἡ σπιθαμὴ, Γερῖθ μέτρον τὴν ἄνισον τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδός. Ἀμᾶθ καὶ Ἀμαποπάχ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν Ἑλληνικὸν πῆχυν ὡς ἔγγιστα. Τὸ δὲ Βερᾶθ, ὅπερ ἐστὶ τὸ μίλιον τῶν Ἑβραίων ἔχει κατὰ τούτους πῆχεις 2000, ἐνῶ ὁ Ἀρμενόπουλος λογίζει τὸ μίλιον 3 χιλιάδας· ἐκ τούτων λοιπὸν ἐπιτεταί ὅτι τὰ τότε μέτρα ἐν Παλαιστίνῃ, κατ' ἔθος ὄντα, εἰσὶν Ἑλληνικὰ. Ἐπιβεβαιούται προσηύτι τοῦτο, διότι καὶ τὸ Συριακὸν μετρικὸν σύστημα ἔχει καὶ ὀνόματα Ἑλληνικὰ καὶ τὰ μεγέθη μικρῶν διαφορῶν ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ τοῦτο διὰ τῆς μεγαλιητέρας μονάδας τοῦ μήκους, ὡς συνέβαινον εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος· τὴν βᾶσιν ὁμοίως μετρικὸν συστήματος, ἤτοι τὸν πόδα ἔχουσι πανταχοῦ ἰσομεγεθῆ.

Βον. Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν σχέσιν ἀλλήλων τῶν μετρικῶν μονάδων ὡς τὰς ἀναφέρει ὁ Ἀρμενόπουλος, εὐρίσκουμεν ὅτι καὶ

τὴν ὀνοματολογίαν καὶ τὴν σχέσιν τούτων ὅλως συμφωνοῦσαν μὲ τὸ Ἑλληνικὸν σύστημα, καὶ ὄχι μὲ τὸ Ῥωμαϊκόν· οὕτω π. γ. οἱ Ῥωμαῖοι ἄκαινον, πλῆθρον, στάδιον, δὲν ἔχουσιν ὡς μονάδας μήκους· ἀλλ' ἄλλας ὄλως διαφορεούσας κατ' ὄνομα καὶ ἔκτασιν· προσεῖτι τὸ βῆμα τῶν Ῥωμαίων ἔχει πόδας 2 1/2, ἐνῶ τῶν Ἑλλήνων τρεῖς. Ἡ ὄργυια τῶν Ῥωμαίων ἔχει πόδας 5, ἐνῶ τῶν Ἑλλήνων ἔχει 6 ὁ δὲ Ἀρμενόπουλος ὑπὸ τὰ Ἑλληνικὰ ταῦτα ποσὰ ἀναφέρει τὰ μέτρα ταῦτα. Μαρτυρεῖ προσηύτι τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρμενόπουλος ἀναφέροντι διὰ τὸ μίλιον τοὺς Ἑλληνας Ἐρατοσθένην καὶ Στράβωνα τοὺς γεωγράφους, οἵτινες ἔγραψαν κατὰ τὰ Ἑλληνικὰ μέτρα· τὸ μίλιον μόνον οἱ Ἑλληνες συγγραφεῖς παρεδέχθησαν μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν μέτρων ὡς μονάδα πολὺ μεγαλιητέραν τοῦ σταδίου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ μιλίου οἱ Ἑλληνες ὥρισαν ὑπὸ Ἑλληνικὰ μήκη· διὸ καὶ διεφώνουν κατὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἐκτάσεως τούτου ὡς κατόπιν λεχθήσεται· ὁ αὐτὸς Ἀρμενόπουλος παρακατιῶν ἀναφέρει γεωμετρικὰς ὄργυιας ὑποῶν πάντοτε τὸ Ἑλληνικὸν μετρικὸν σύστημα.

Βον. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐκ τῶν Γραικορωμαίων αὐτοκρατόρων πολλοὶ ἐνηγκαλίσθησαν τὸν Ἑλληνισμὸν ὡς ἐπικρατοῦντα, καὶ διέταξαν πάντα τὰ τῆς ὑπηρεσίας Ἑλληνιστὶ νὰ γράφονται· μαλίστα δὲ μετὰ τὴν διαίρεσιν τῆς ἐκκλησίας ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπικράτησεν· ἐπιτεταί ἐκ τούτου ὅτι καὶ τὸ μετρικὸν σύστημα τῶν Ἑλλήνων ἐπροτίμων παρὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων.

Ἐξ ὧν λοιπὸν τούτων νομιζῶ ὅτι κατὰ ὄχιον γίνεται, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρμενόπουλου ἀναφερόμενα μέτρα, τὰ ὁποῖα ὁ ἀρχιτέκτων Ἰουλιανὸς Ἀσκαλωνίτης ἐσύλλεξεν ἀπὸ τὰ ἔθιμα τῆς Παλαιστίνης, δὲν εἶναι, οὔτε Ῥωμαϊκὰ, οὔτε Ἑβραϊκὰ, οὔτε Συριακὰ, ἀλλὰ Ἑλληνικὰ.

Ἄς ἴδωμεν νῦν ὁποῖον τὸ μήκος ἐκάστου τούτων ὡς πρὸς τὸ Γαλλικὸν μέτρον.

Ἐ μὲν Ἑλληνικὸς ποὺς, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἰσοδυναμεῖ μὲ 0, 3086. . . . Γαλλικοῦ μέτρον. Ὅθεν ὁ ποὺς ὁ ἀναφερόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀρμενόπουλου ἴσος ἐστὶ 0, 3086 Γαλ. μετρ.

Table with 2 columns: Measurement name and value in French meters. Includes entries like δάκτυλος (16 δάκτυλοι ἀποτελοῦσιν ἓνα πόδα) ἴσος ἐστὶ 0, 019.

Τὸ μίλιον κατὰ τὸν Ἐρατοσθένην καὶ Στράβωνα, ὡς λέγει ὁ Ἀρμενόπουλος, ἔχει στάδια 8 1/3, κατὰ δὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν ἐπὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἀσκαλωνίτου ἔχει στάδια 7 1/2. Ἀλλὰ ἀπλοποιήσαντες τὸ μίλιον μετὰ ταῦτα ἐλόγισαν κατὰ Σουίδαν καὶ ἄλλους ἴσον μὲ 8 στάδια Ὀλυμπιακὰ τῶν 600 ποδῶν, καὶ ὑπὸ τὸ ποσὸν τοῦτο λογίζονται πάντοτε οἱ γεωγράφοι. (Βελτιώσις).

Προχθὲς ἀπεβίωσεν ἐν Κυρίῳ ὁ ἀγαθὸς ἱερομόναχος Κ. Διονύσιος Χουντουμάδης· ἀπὶ πάσης ἄλλης νεκρολογίας ἀρκούμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ἐξῆς λογιδριον, ἐκφωνηθὲν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακροχρόνου ὑπὸ ἱερῶν ὁποῖον τινος μαθητοῦ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς, τοῦ Κ. Ν. Ζ.

Προσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ. . . . ποιμάντα τὸ ἐν ὑμῖν ποιμῆνον τοῦ Θεοῦ. . . . ὅπου γενόμενον τοῦ ποιμνίου. (Πίτρον Α', Ε', 1 | 3).

Ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συστήτας διὰ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ Ἀποστόλων ἐπὶ τῆς γῆς ποί-

(*) Τὸ πλῆθρον κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἔχει πόδας 100, συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο καὶ Ἡσύχιος καὶ Σουίδας· ὁ δὲ Ἡρων ἀναφέρει ὑπὸ διάφορον τί ποσόν. Ἀλλὰ τὸ μήκος τοῦ πλῆθρου, ὡς καὶ ἄλλων μεγάλων μονάδων διέφερον εἰς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ποδῶν κατὰ διαφορὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

μνην, ἤτοι τὴν ἐκκλησίαν, ποιμένα ἑαυτὸν ἐκάλεσεν· « ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. » (Ἰω. Γ. 11) οὗτοι δὲ πάλιν διὰ τῶν πιστῶν θέσαντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῶν πρεσβυτέρων. Τούτους δὲ γενικῶς παραινῶν ὁ θεὸς Πέτρος, λέγει. « Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνίον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκούσιως· μὴ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως. μὴδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν, (κληροδοτημάτων) ἀλλὰ τύποι γενόμενοι τοῦ ποιμνίου· » καὶ ὁ τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος τοὺς ἐν Ἐφέσῳ. « Προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. » Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀρα ἐξάγεται, ὅτι ὁ πρεσβύτερος συνεπιφέρει τῷ ἀξιώματι καὶ μεγάλα τὰ καθήκοντα· οἷον τὸ μετ' ἀγάπης καὶ ἐπιεικείας ἐπιτηρεῖν τὰ λογικὰ αὐτοῦ πρόβατα, τὴν κοινότητα, τὸ προθύμως ἐκτελεῖν τὸ ἔργον του, τὸ σύμφωνα τῷ ἀξιώματι συμπεριφέρεσθαι, καὶ τὸ διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ ἀγωγῆς καὶ τῆς θείας διδασκαλίας διδάσκειν καὶ παραμυθεῖν ὀρθῶς δὲ ταῦτα· διότι, τίς μεταξὺ τῆς κοινότητος πλησιέστερος; τίς ὁ ἐν ταῖς οἰκίαις καθ' ἑκάστην εἰσερχόμενος; τίς ὁ ἀγιάζων τὸν πένητα καὶ τὸν πλούσιον; τίς ὁ ἐξερευνῶν τὰ μυστήρια ἐνὸς ἐκάστου, τίς ὁ κατηγῶν; τίς ὁ βλαπτίζων, τίς τέλος ὁ ἐνταφιάζων; ἢ πρεσβύτερος; Σύμφωνα δὲ τοῖς Ἀποστολικοῖς ἀποφθέγμασιν οἱ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας πρεσβύτεροι πάντοτε καὶ πανταχοῦ περιεπάτησαν.

Ἀλλὰ, ὁ τυρκνικὸς ζυγὸς ἐπελθὼν, συνεπέφερε καὶ τὰ ἄμουςα αὐτοῦ προϊόντα, διότι σχολῶν μὴ ὑπαρχουσῶν, τὰ γράμματα ὡς ἐν ἀσύλῳ ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς κατέφυγον, ἐν αἷς οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι εἰς τὴν ἐκμάθησιν μόνον τῶν κοινῶν ἤρχοντο· ἢ δὲ πάτριος ἡμῶν, θεῖα εὐδοκία, ὑπὸ τῶν τυράννων παρεχωρήθη ἐν ἀποκρύφοις τισὶ τῶν πόλεων παρὰ Κληρικῶν νὰ διδάσκηται· ὅθεν δικαίως χρεωστεῖται καὶ πάλιν εἰς τὸν κληρὸν μας ἡ διάσωσις τοῦ προγονικοῦ ἡμῶν μεγαλαυχήματος. Νῦν δὲ τοῦ φωτὸς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πολυμαθείας ἐπὶ τῇ ἀρχαίᾳ τῶν Μουσῶν ἐστία φαίνοντος, ἐναπόκειται εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν, ἵνα ἰδρύματα πρὸς μόρφωσιν τοῦ κληροῦ ἴδια συστήσασα, καὶ ἐπιδόματα ἀνάλογα τῆς ἀξιοπρεπειᾶς ἐκάστῳ χορηγήσασα, ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν καὶ λαμπρότητα.

Καὶ τοι δὲ ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας καὶ μέχρις ἄρτι τοῦ Σ. κληροῦ ἀπροστατεῦτου μένοντος, δὲν ἔλλειψαν ἄνδρες σεβάσμιοι καὶ ἀγαπητοί, διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτῶν καὶ τοῦ παραδείγματός τοῦ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην τῆς τε κοινότητος καὶ τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας προσελκύσαντες, οἷος καὶ ὁ προκειμένος νεκρὸς, ὁ μακαρίτης Διονύσιος, ἀναδείχθη, γεννηθεὶς τὸ 1798 ἔτος ἐν μέσῳ τῆς τυρκνίας, ἐν αὐτῇ τῇ ἐνδόξῳ πόλει ταῖς Ἀθήναις, ὅστις ἠμοίρησε μὲν παιδεῖας, διὰ δὲ τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς κοσμίου συμπεριφορᾶς προσεκλήσατο τὴν εὐνοίαν καὶ ἀγάπην τοῦ τότε ἐπισκοπεύοντος Ἀθηνῶν, ὅστις καὶ δύο καὶ εἰκοσαστῇ ἔτι ὄντα προεχειρίσεν εἰς τὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίωμα. Ἐφεξῆς δὲ τῆς σάλπιγγος ἠχησάσης, συνέπραττε καὶ οὗτος μετὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ἀξιοθεῖς νὰ ἴδῃ τὸ ποθοῦμενον, καὶ αὐτὴν του τὴν γεννέτεραι πόλιν πρωτεύουσαν. Διὰ τῆς αὐτῆς του τέλος διαγωγῆς καὶ τοῦ νῦν σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν τὴν εὐνοίαν ἐλκύσας, διωρίσθη παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1843 ἔτους ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Θεοδώρων, ἐμπιστευθέντος ἅμα αὐτῷ καὶ τὴν ἱεράν ἐξομολόγησιν, ὅστις μετ' οὗ πολὺ συνεφέλιξσε καὶ τὴν τῶν ἐνοριτῶν ἀγάπην, παρὰ πάντων ἀγαπιόμενος· δώδεκα δὲ ὅλα ἔτη ἐν ἀγάπῃ, ὁμοιοῖα καὶ πραότῃ διατελέσας, μετετέθη χθὲς εἰς τὰς οὐρανίους σκηνάς, λύπην ἀπαραμύθητον τοῖς πνευματικοῖς αὐτοῦ τέκνοις καταλιπών. ὑπόλοιπον δὲ τοῖς τε συλλειτουργοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς λοιποῖς χριστιανοῖς τοῖς συνοδεύσασιν τὸν νεκρὸν αὐτοῦ μέχρι τοῦ τάφου ἐπίκειται, νὰ εἰπώμεν ἐκ ψυχῆς τὸ « αἰωνία ἡ μνημὴ αὐτοῦ. »

Ἀθήνησι τὴν 9 Ἰοβρίου 1855.

Εἰς τῶν κοιτητῶν τῆς Θεολογίας.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Χθὲς ἐπανηγυρίσθησαν μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ τὰ γενέθλια τῆς Μεγαλειότητος ἡμῶν

Βασιλίσσης Ἀμαλίας. Πάσης ἐθνικῆς ἐορτῆς ὠρισμένοι εἰσὶν οἱ τύποι καὶ πάσης δημοσίας τελετῆς διαγεγραμμένη ἡ τάξις· ταῦτα δεικνύουσι τὸ ἐπίσημον τῆς πολιτείας χρέος καὶ τῶν ἀρχῶν τὸ καθήκον. Τῆς ἐορτῆς τὴν δόξαν ἀποτελεῖ κυρίως ὁ αὐθόρμητος ὑπὸ τοῦ λαοῦ γίνεται· ὁ βαθμὸς τῆς πρὸς τὸν ἐορτάζοντα ἀγάπης καὶ εὐλαβείας καταμετρεῖται ἐκ τῶν ἐπιδεικνυομένων αἰσθημάτων τῶν πανηγυριστῶν. Ἡ ἐν ταῖς βασιλικαῖς ἐορταῖς ἐμφαινόμενη ἀνυπόκριτος ἀγαλλίασις τοῦ Ἑλληνοῦ λαοῦ ἀριδῆλως καταδεικνύει τὸ σέβας καὶ τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀφοσίωσιν πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσαν. Ὁ λαὸς γνωρίζει τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, τοὺς μεριμνῶντας περὶ αὐτοῦ καὶ τοὺς τελειωτὰς παντὸς ἀγαθοῦ, οὗ ἀπολαύει. Ἡ καρδία αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει εἰς κόμματα μεμερισμένη, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ διατελεῖ προσηλωμένον εἰς τὸν Ὑ. Β. Θρόνον. Ἐν πάσῃ περιστάσει φιλοτίμως καταδεικνύει, ὅτι οὐ πύεται εὐγνωμονῶν πρὸς τοὺς εὐ ποιήσαντας καὶ ἀδιαλείπτως εὐ ποιῶντας αὐτόν. Πικρότατον ποτίριον εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Ἑλληνοῦ ἐστὶν ἡ ἐλαχίστη στενοχωρία τῶν Ἀνασσόντων αὐτῷ· πᾶσα ἄνεσις τούτων ἐστὶ πηγὴ χαρμονῆς καὶ ἀγαλλιάσεως τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, ὡς κλίνει ἐτοιμῶς γύνυ εἰς πᾶσαν τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ βουλήν, πεποιθὼς ὅτι τὰ πάντα πρὸς καλὸν αὐτοῦ γίνονται, οὕτω καὶ συμμερίζεται εὐκρινῶς καὶ τῶν διαθέσεων τῶν θεοθεν τεθειμένων ἐπὶ τὸ προαγαγεῖν αὐτὸν εἰς ὁδὸν εὐδαιμονίας καὶ κλέους.

Ἐνεκα ἀσθενείας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, αἱ Α. Α. Μ. Μ. δὲν παρευρέθησαν ἐν τῷ ναῷ ἐν τῇ συνήθει δοξολογίᾳ καὶ δεήσει ὑπὲρ Αὐτῶν, οὐδὲ ἐδέχθησαν ἐν ταῖς Ἀνακτέροις τὰς συγχαρητηρίους ἐπισκέψεις.

— Πολλάκις ἐποιησάμεθα λόγον ἐν τῇ Ἐφημερίδι ἡμῶν περὶ τῆς θεοφιλοῦς προνοίας τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης Κ. Κυρίλλου εἰς τὸ ἀναμορφῶσαι τὸν ὑπὸ τὴν ποιμντορίαν αὐτοῦ περιούσιον λαόν, διὰ τῆς ὀρθῆς ἐκπαιδεύσεως. Εἶπομεν ὅτι συνέστησε τυπογραφεῖα Ἑλληνικὴν τε καὶ Ἀραβικὴν, ἐνθα τυποῦνται ἐπ' ἄλλοις κοινωφελῆσι συγγράμμασι καὶ πολλὰ στοιχειώδη διδακτικὰ βιβλία, χρήσιμα εἰς τὰ παρὰ τῆς αὐτοῦ Μακαριότητος πανταχοῦ τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς χωρῶν καθιδρυθέντα σχολεῖα· ὅτι ἰδίαις δαπάναις ἐξεπαιδεύθησαν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν Εὐρώπῃ διάφοροι δεκτικοὶ μαθήσεως τελειότερας καὶ χρηστότητα ἠθῶν καὶ πρὸ πάντων εὐσέβειαν κεκτημένοι νέοι. Ἦδη δὲ ἄσμενοι μαυθάνομεν, ὅτι χάριν πλειοτέρας ἀναπτύξεως τῆς ἐντὸς τῆς Ἱερουσαλήμ ἕως ἄρτι ὑπαρχούσης πατριαρχικῆς σχολῆς ἐπιδιορθώσας, μετασκευάσας καὶ εὐπρεπίσας τὴν ὡσεὶ τέταρτον ὥρας ἀπέχουσαν τῆς ἀγίας πόλεως μονὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, κατέστησεν αὐτὴν διδασκῆριον, μετενεγκῶν ἐνταῦθα τὴν ῥηθείσαν σχολὴν τελειοποιήσας αὐτὴν ἔτι μᾶλλον. Διδάσκονται δὲ ἤδη ἐν αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐπιτήρησιν καὶ διεύθυνσιν τοῦ πεπαιδευμένου καθηγητοῦ τῆς θεολογίας Κ. Διονυσίου Κλεόπα ἀρχιμανδρίτου, παρεκτὸς διαφόρων ἄλλων ἰδιοσυντηρητῶν νέων ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν περιχώρων, καὶ τεσσαράκοντα τοῦ παναγίου Τάφου ὑπότροφοι, ἐν αὐτῇ τῇ σχολῇ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς Κ. Κλεόπα διαιτώμενοι. Ἐναρξίς τῶν μαθημάτων ἐν τῷ νέῳ καὶ εὐρυχώρῳ τούτῳ κταστήματι ἐγένετο τῇ γ' παρελθόντος Ὀκτωβρίου. Παρεκτὸς τῶν θεολογικῶν μαθημάτων καὶ τῶν γλωσσῶν Ἑλληνικῆς, Ἀραβικῆς, Γαλιτικῆς, Λατινικῆς, διδασκονται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διευθυντοῦ καὶ 7 καλῶν καὶ εὐπαιδευτῶν διδασκάλων καὶ πάντα τὰ λοιπὰ μαθήματα, ὅσα καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ τελειότεροι Γυμνασίοις. Πράξεις τοιαῦται, καὶ ἀπλῶς ἐκθετόμεναι, εἰσὶν αὐτοτελὴ ἐκγώμια τῶν ἐνεργούντων ταύτας καὶ τῶν προθύμως ἐπιβοηθούντων καὶ ἐκπληρούντων τὰς βουλήσεις τῶν πρώτων ἐνεργητῶν· διὰ ταῦτα, καὶ διότι εὐλαβοῦμεθα τὴν μετριοφροσύνην τοῦ δέοντος τὰ τοῦ Παναγίου Τάφου Μακαριωτάτου Πατριάρχου Κ. Κυρίλλου, ἐκτιθέντες ἀπλῶς τὰ γεγονότα παραλείπομεν τοὺς αὐτῷ ἐπὶ χεῖρας ἀρμόζοντας ἐπαίνους. Εἴθε οἱ τεθειμένοι παρὰ Κυρίου εἰς παρομοίας θέσεις μιμηθῶσι τὸ θεᾶρεστον παράδειγμα τοῦ ἁγίου τούτου Πατρὸς, πρὸς δόξαν Κυρίου καὶ εὐδαιμονίαν τῶν δημιουργημάτων αὐτοῦ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Ὅμοι Ἀθηνῶν ἀριθ. 274).